

Η Διαφθορά στην Εκπαίδευση και τρόποι Αντιμετώπισής της

Αγγελάκη Ανθή

Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Msc

Βογιατζάκη Ειρήνη

Εκπαιδευτικός Νοσηλεύτρια ΠΕ87.02, Εκπαιδύτρια Ενηλίκων ΔΙΕΚ

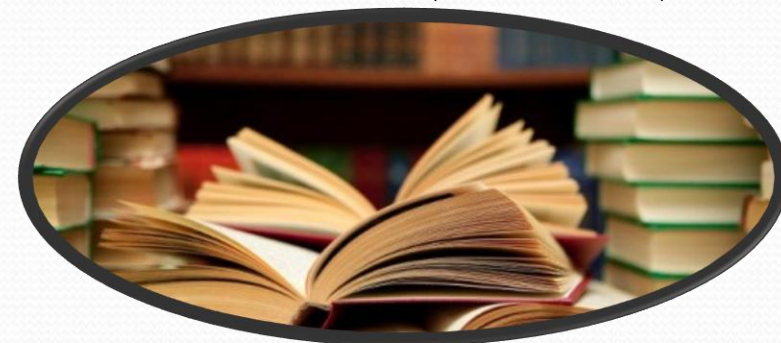
Η Έννοια της διαφθοράς

Η διαφθορά:

- ❖ Αποτελεί μία μορφή ατιμωρησίας ή εγκληματικής δραστηριότητας που γίνεται από κάποιο πρόσωπο ή οργανισμό που κατέχει εξουσία, αποκτώντας παράνομα οφέλη.
- ❖ Περιλαμβάνει πολλές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της δωροδοκίας και της υπεξαίρεσης.
- ❖ Είναι παγκόσμιο φαινόμενο
- ❖ Μπορεί να εμφανιστεί σε διαφορετικές κλίμακες.
- ❖ Κυμαίνεται από μικρές ευνοϊκές σχέσεις μεταξύ ενός μικρού αριθμού ανθρώπων μέχρι τη διαφθορά που πλήττει μία κυβέρνηση και τη διαφθορά που είναι τόσο διαδεδομένη ώστε αποτελεί μέρος της καθημερινής δομής της κοινωνίας.

Παράγοντες που ευνοούν τη διαφθορά

- 1) Γενική ιδέα που υπάρχει ότι η αξία πρέπει να είναι η βάση της εκπαιδευτικής επιτυχίας.
- 2) Ιδιαίτερη επιθυμία των γονέων να εξασφαλίσουν το πλεονέκτημα των δικών τους παιδιών.
- 3) Αρκετοί που διαθέτουν την εξουσία και τους πόρους στην εκπαίδευση, προσπαθούν να εκμεταλλευτούν τα οφέλη της για τον εαυτό τους και τις οικογένειές τους.
- 4) Ο ελλιπής έλεγχος και η ατιμωρησία

Διαφθορά και εκπαίδευση (1/3)

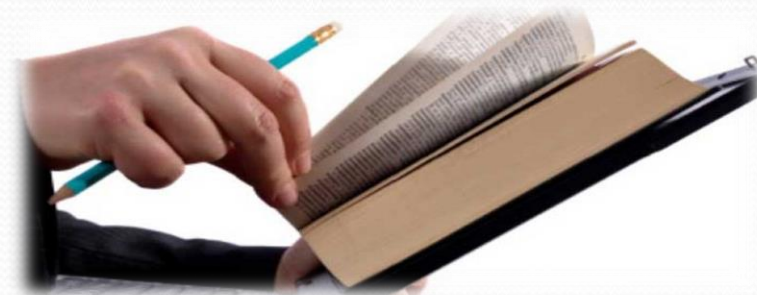
- Οι ελίτ τείνουν να αναπαράγουν τις υπάρχουσες σχέσεις εξουσίας μέσω της σχολικής φοίτησης, συχνά προσφεύγοντας, αν χρειαστεί, σε διεφθαρμένες πρακτικές.
- Η διαφθορά γίνεται ενδημική όταν οι άνθρωποι ασκούν διεφθαρμένες συμπεριφορές επειδή τις βλέπουν να είναι διαδεδομένες και ως εκ τούτου είναι εντάξει να τις υιοθετήσουν και αυτοί.
- Όταν η σχολική εκπαίδευση συνηθίζει τη νεολαία στη διαφθορά ως κοινωνικό κανόνα, ο κύκλος της ξεκινά εκ νέου σε κάθε γενιά.
- Η διαφθορά αντιπροσωπεύει έτσι την αποτυχία μιας κοινωνίας να διαχειριστεί τα ανταγωνιστικά συμφέροντα των διαφορετικών ομάδων με δίκαιο και αξιοκρατικό τρόπο.

Διαφθορά και εκπαίδευση (2/3)

- Ο κίνδυνος διαφθοράς στην εκπαίδευση μεγεθύνεται από τη μεγάλη κλίμακα των εκπαιδευτικών δαπανών, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.
- Στις περισσότερες χώρες, η εκπαίδευση είναι ο μεγαλύτερος ή ο δεύτερος μεγαλύτερος αποδέκτης δημόσιων πόρων και απασχολεί τον μεγαλύτερο αριθμό δημοσίων υπαλλήλων.
- Η εκπαίδευση είναι συχνά ο τομέας στον οποίο οι μεγαλύτεροι πόροι εκταμιεύονται στον μεγαλύτερο αριθμό αποδεκτών σε πολλαπλά επίπεδα και ως εκ τούτου, διατρέχουν μεγάλο κίνδυνο διαρροής.
- Οι κίνδυνοι της διαφθοράς είναι ιδιαίτερα έντονοι όταν τα δημόσια κονδύλια κατακρατούνται μέσω πολλαπλών διοικητικών βαθμίδων και περνούν από τα χέρια μιας σειράς παραγόντων με μικρή ευθύνη.

Διαφθορά και εκπαίδευση (3/3)

- Η διαφθορά στην εκπαίδευση είναι ίσως πιο ύπουλη από ό, τι σε άλλους τομείς, διότι τα θύματά της είναι οι νέοι.
- Η διαφθορά υπονομεύει τις επενδύσεις της κοινωνίας.
- Η διαφθορά στην εκπαίδευση βλάπτει μακροπρόθεσμα όλα τα μέλη της κοινωνίας και ιδιαίτερα εκείνους που είναι ευάλωτοι και μειονεκτούντες.
- Μακροπρόθεσμα, η διαφθορά στην εκπαίδευση έχει δυσμενείς συνέπειες για την ποιότητα της εκπαίδευσης και για τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Διαφθορά στην Ελληνική Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

- Στην Ελλάδα, οι καταγγελίες διαφθοράς που αφορούν την τριτοβάθμια εκπαίδευση σχετίζονται με:

Κακοδιαχείριση και σπατάλη δημοσίου χρήματος

Παράτυπες προσλήψεις προσωπικού

Σεξουαλική παρενόχληση

Οικονομικά και άλλα οφέλη

- Η διαφθορά στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν είναι ένα νέο φαινόμενο αλλά η ύπαρξη της είχε αρχίσει να αναδύεται εδώ και δεκαετίες.
- Η ανάπτυξη της διαφθοράς στα ελληνικά πανεπιστήμια μεταβάλλει τον ρόλο των πανεπιστημιακών εκπαιδευτικών που πλέον δεν είναι η αναζήτηση της πνευματικής απόλαυσης αλλά η απόκτηση των υλικών απολαύσεων.

Παράδειγμα Διαφθοράς

Η περίπτωση του καθηγητή του ΤΕΙ Σερρών

- Χρηματικά και σεξουαλικά ανταλλάγματα από φοιτητές/τριες.
- Μεγάλο δίκτυο με συνεργάτες
- Υπήρχαν καταγγελίες από φοιτητές εδώ και έξι χρόνια.
- Κοινό μυστικό στην πανεπιστημιακή κοινότητα και την κοινωνία των Σερρών.
- Ο καθηγητής λειτουργούσε με αυτόν τον τρόπο για περίπου δύο δεκαετίες ατιμώρητος αφού δεν υπήρχαν επώνυμες καταγγελίες.

Χαρακτηριστικά της περίπτωσης

- Ο φόβος ήταν αυτός που εμπόδιζε τους φοιτητές και τους συναδέλφους του να αντιδράσουν και να τον καταγγείλουν.
- Οι καθηγητές που θα κληθούν να καταθέσουν στη δίκη δεν θα μπορούν να αποκαλύψουν πληροφορίες για την υπόθεση διότι αυτό αυτομάτως θα τους καταστήσει ένοχους συγκάλυψης αφού γνώριζαν και δεν προσέφυγαν στις σχετικές αρχές κινώντας τις απαραίτητες διαδικασίες.
- Αν καταθέσουν οι φοιτητές ότι έδωσαν χρήματα στον καθηγητή είναι νομικά ένοχοι δωροδοκίας.
- Αναφορικά με τις φοιτήτριες θα θεωρηθεί ότι συναίνεσαν.

Συνέπειες της περίπτωσης του καθηγητή του ΤΕΙ Σερρών

- Ενδεχομένως, τα πτυχία των φοιτητών, παρά τον εκβιασμό που δέχτηκαν θα ακυρωθούν.
- Για κάποιους από αυτούς ενδεχομένως να σημάνει και το τέλος της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας.
- Συνεπώς όταν ο καθηγητής δικαστεί πολλά από τα θύματα του να φοβηθούν να καταθέσουν λόγω των συνεπειών που θα έχουν.

Συμπεράσματα

- Η διαφθορά συχνά συμβαίνει με ατομικές πράξεις, αλλά προσελκύει δυσανάλογη προσοχή και αρνητική δημοσιότητα, προκαλώντας δυσφήμιση ολόκληρης της δημόσιας υπηρεσίας ή του θεσμού.
- Η συστηματική διαφθορά, ωστόσο, αντιπροσωπεύει κάτι πιο θεμελιώδες την:
 - έλλειψη ηθικής της δημόσιας υπηρεσίας,
 - παραβίαση τυπικών κανόνων και
 - αδυναμία εντοπισμού ή λήψης διορθωτικών μέτρων είτε επειδή οι αιτίες δεν γίνονται αντιληπτές, είτε γιατί οι λύσεις δεν είναι εμφανείς ή είτε γιατί υπάρχει η αποδοχή ότι η διαφθορά είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινωνίας και αναπόφευκτη.

Συμπεράσματα

- Η διαφθορά στην εκπαίδευση μπορεί να έχει καταστροφικές επιπτώσεις στην ευημερία μιας χώρας.
- Ίσως το υψηλότερο κόστος της διαφθοράς στην εκπαίδευση είναι η απώλεια εμπιστοσύνης.
- Άνθρωποι που έχουν εκπαιδευτεί στο να κάνουν ένα λειτούργημα όπως αυτό της εκπαίδευσης παραβιάζουν κάθε κώδικα προσωπικής και επαγγελματικής ηθικής και φτάνουν στην αντίπερα όχθη.
- Η εξέταση κάποιων τέτοιων περιπτώσεων αναδεικνύουν διαφορετικούς παράγοντες ως κίνητρα παραβίασης της επαγγελματικής ηθικής (απληστία, κοινωνική αποδοχή, φόβο, κ.ά.).

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ενεργοποίηση του κρατικού μηχανισμού αλλά και της κοινωνίας ώστε να:

- Προωθηθούν ηθικές πρακτικές και να εκπαιδευτούν προσωπικό και φοιτητές
- Δημιουργηθούν δικλείδες ασφαλείας και εμπειρική έρευνα
- Λογοδοτούν τα πανεπιστήμια στους αρμόδιους σε εύλογο χρονικό διάστημα
- Υπάρχει εξωστρέφεια προκειμένου να εντοπίζεται η διαφθορά πριν μετατραπεί σε μάστιγα και κατεστημένο.
- Επιλέγονται με αυστηρά κριτήρια τα ηγετικά στελέχη της

Απαιτείται η περαιτέρω διερεύνηση του φαινομένου για να αναδειχθούν όλες οι πτυχές του.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!!!